

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

# Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.cedar.nl/pro](http://www.cedar.nl/pro)).

*No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

[info@boomamsterdam.nl](mailto:info@boomamsterdam.nl)  
[www.boomuitgeversamsterdam.nl](http://www.boomuitgeversamsterdam.nl)

## Voorwoord

*Trek een fictieve lijn, daar ligt je doel (Komrij, 2010).*

Waarom schrijf je eigenlijk, vroeg een wijze collega-systeemtherapeut mij laatst. Ik wist niet goed wat ik moest antwoorden. Zal er een narcistisch motief achterschuilen, een verbeterd gevecht tegen de vergetelheid, vroeg ik mij hardop af. Dat gaf geen fijn gevoel. De vraag sudderde na. Uren later verzoon ik er een aangenamer antwoord op. Doordat we samen schrijven over systeemtherapie houden we systeemtherapie levend, verweven we dat wat wij leren met wat wij denken te weten, vinden wij gemene delers en maken wij verschil. Wij verlevendigen er ons netwerk mee. Waarom schrijf jij niet, had ik terug moeten vragen. Maar de collega was allang weer weg.

Schrijf, schrijf, roep ik op in dit voorwoord. Er zijn een grote en een kleine verbeelding en een 'technische wizard' nodig om te schrijven, schrijft Komrij (2010) over het schrijven van poëzie. De grote verbeelding is de verbeelding waarin iets kan ontstaan, de kleinere is de verbeelding die iets doet ontstaan. De 'technische wizard' doet de cosmetische ingrepen, het toevoegen, veranderen en weglaten.

Als redactielid vind ik het altijd bijzonder mee te maken hoe het toch elke keer weer lukt om het tijdschrift te vullen met artikelen en rubrieken. Gelukkig zijn er genoeg ervaren oudgedienden die met regelmaat tekst aanleveren. Gelukkig zijn er ook minder ervaren schrijvers die een poging wagen of cursisten die een werkstuk inzenden. De redactie leest elke inzending aandachtig en beoordeelt of die te bewerken is tot een artikel. Een gemiddeld artikel komt geleidelijk, hortend en stotend tot vorm. Het moet vaak vier, vijf keer herschreven worden. Schrijvers overwegen te stoppen, twijfelen, zetten door en uiteindelijk is er die definitieve versie die naar de drukker gaat.

Ook dit keer is het gelukt om een nummer rijk te vullen met zeer verschillende artikelen en rubrieken. Choy schrijft een in memoriam voor Aleid Bijlmer. Aleid Bijlmer is vanaf het allereerste begin bij de NVRG betrokken geweest en tot erelid van de vereniging benoemd. Zij overleed in mei van dit jaar en dat maakte grote indruk op de vele mensen die haar gekend hebben.

Het eerste hoofdartikel, van de hand van Rodenburg, Breugem en De Tempe, gaat over 'nieuwe autoriteit', over hoe zij het model van Haim Omer vorm geven en aanvullen met een gestructureerde groepsgezinsaanpak. Van den Burg vertelt in het tweede hoofdartikel hoe het biologisch-gedragsmatig gezinsmodel van

Beatrice Wood een theoretisch kader biedt om de invloed van gezinsfactoren op het reguleren van astma in kaart te brengen. In zijn reflectie 'Over namen, taal-spelen en het schieten met hagel' zet *Boeckhorst* de discussie over het woord 'systeem' in systeemtherapie voort. Hij neemt een radicaler standpunt in dan voorheen en stelt ons voor om het woord 'systeem' in de naamgeving los te laten.

*Meerdinkveldboom* houdt het strategisch interveniëren actueel, niet door zich in de discussie hierover te mengen, maar door in de rubriek De Praktijk te beschrijven hoe een interventie met een krant het eetpatroon van een dochter helpt normaliseren. In de rubriek Professie en Persoon schetst *Lafeber* een intiem portret van Justine van Lawick. Het gaat over familiediners, inspiraties, maar ook over zorgen. Ik begrijp van Van Lawick dat de DSM-code V61.20 (ouder-kindrelatieprobleem) in de komende DSM-V niet meer als een as-I-diagnose geldt.

De NVRG-secties leven. Er staan in dit nummer drie verslagen over studiedagen van secties. *Van der Leeuw* verslaat de studiemiddag van de sectie Contextuele therapie. *Kok* schrijft over 'Liefde en lust door de levensfasen heen', de studiedag van de sectie Partnerrelatietherapie. En *Lafeber* schrijft over 'Collaborative helping', twee studiedagen met Bill Madsen van de nieuwe sectie Narratief en dialogisch forum.

De lezer treft in dit nummer vier boekbesprekingen aan over uiteenlopende onderwerpen: gezinsdagbehandeling; hoe naasten om kunnen gaan met een borderline-persoonlijkheidstoornis; het praten met familieleden over kanker, en emotionele besmetting in sociale netwerken. Christakis en Fowler beschrijven in hun boek *Connected!* hoe sociale netwerken ongemerkt van invloed zijn op bijna alle aspecten van ons leven. Ik dacht tijdens het lezen van dit boek na over de vraag hoe systeemtherapeuten actiever sociale netwerken zouden kunnen betrekken in de therapie. En ik dacht tijdens het schrijven van dit voorwoord erover na hoe systeemtherapeuten met elkaar een netwerk vormen en hoe het samen schrijven voor dit tijdschrift daar een rol in heeft.

Ik wil de lezer ten slotte nog eens wijzen op de nieuwe website van ons tijdschrift bij uitgeverij Boom. U kunt op de site *systeemtherapie.boomtijdschriften.nl* inloggen en artikelen uit recente jaargangen van ons tijdschrift digitaal opvragen.

**Robert van Hennik**